

Selmezbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számítottak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Akadémiánkról.

Hogy több mint évszázados fennállásnak örvendő akadémiánk városunknak nemcsak gyöngye és dísz, hanem létezésének és fejlődésének egyik leghatalmasabb tényezője, azt mindnyájan tudjuk.

Elgondolhatjuk, hogy mily óriási veszteség érné e szerencsétlen várost, ha akadémiánkat, vagy annak csak egy részét is elvesztenők.

Ép ezért igazi megdöbbenéssel vesszük a hirt, hogy több erdőakadémiai tanár, hirneves erdész, sőt maga, hazai erdészetünk fejlődése és felvirágozása mellett halhatatlan érdemeket szerzett Kálnoki Bedő Albert földművelésügyi államtitkár is oda iparkodnak, hogy az erdőakadémia innét eltéessék.

És vajjon miért??

Ezen törekvésüket ők azzal indokolják, hogy e város nem alkalmas egy ilyen tanintézetre és ezen állításukat azzal

is erősítik, hogy Wilkens, az erdőakadémia első tanára és lehet mondani megteremtője már 1809.-ik évben nyíltan kimondta, hogy Selmezbányát egy erdészeti tanintézet létesítésére alkalmasnak nem találja.

Csak hogy azóta majdnem 100 év mult el és ha Wilkens nagy szelleme ki tudna kelni sirjából és látná, hogy ezen hosszú idő alatt mily nagyszerű fejlődésen ment át erdőakadémiánk, mily berendezések, intézmények teremtettek, mily fényes palotával rendelkezik, szóval mily óriási haladást tett és mennyire pótolta Selmezbányának ez iránti természeti hiányait mesteri műalkotások által, kétségkívül visszavonná szavát és nyíltan kijelentené, hogy ez akadémiát innét elvinni most már nem szabad.

De mégis kell valami alapos oknak fenforognia, hogy e törekvés ily előkelő szakkörökben gyökeret vert és hívőkre talált.

pedig az első borzalom multával minden oldalról alaposan megnéz s összehasonlító szempontból tanulmányoz.

A XVIII, a XIX és a XX-dik dinasztia hatalmas fáraói nyugszanak itt, csupán egy, I Amhesz, a XVIII dinasztia első fáraója van a második teremben közszemlére kitéve. A hagyományok szerint ő győzte le a híkszoszokat s ez által ő szabadította fel Egyiptom ősi lakosait a híkszoszok 800 évig tartó uralma alól. Üveg-szekrény alá került múmiája szerint szép termetű férfi volt, a kinek ovális arcát most sem torzítja el kiszögellő arczesont s a kinek alacsony homlokára ma is ép fekete göndör haj simul. Mumiáját koszorúk borítják s a koszoru egyik virágján látni egy darázsát a mely az élő virágból font koszorúval az üveg-szekrénybe kerülván a virág méz édességét keserűen fizette meg.

A XVIII—XX dinasztia fáraói közül hatnak a múmiája a harmadik teremben van. A terem ajtajával szemben fekszik Amenhotep múmiája. Összeaszott tetemét maszk fedi, a melyen teljesen élénkek még a színezések s a száradt lótusz virág is felismerhető.

Amenhoteptól jobbra II és III Thutmes múmiája van elhelyezve. A történelem mind a kettőről, mint nagy hódítóról emlékezik meg, különösen az utóbbiról, a ki a birodalma határait A bessziniától Kis-Azsiáig és a Libia sivatagtól a Tigris-Eufrátészig terjesztette ki.

Ime ide kerültek ezek is. Életökben szűk volt nekik Egyiptom, haláluk után a sirjukból is kiemelték holt tetemüket.

Tévedünk-e akkor, ha azon tagadhatatlanul meglévő elégedetlenség okait, melyek erdőakadémiai tanárainknál mindinkább pregnansabbul nyilvánulnak, az akadémiának, mint magasabb tanintézetnek — legalább is furesának nevezhető — helyzetében keressük. E furesa helyzet abból áll, hogy a bányász akadémia teljesen a pénzügyministerium, az erdőakadémia személyi és dologi ügyei pedig a földművelésügyi ministerium kormányzatához tartoznak . . . már pedig, istenem, hisz, mint magasabb tanintézet, minden kérdés nélkül a kultuszminister alá kellene tartoznia.

Eszünkbe jut ezen anomáliánál az egyszerű magyar földmives mondása: „nézem, nézem ezt a kenyeret, az hittem, hogy sajt, pedig hát kulacs“.

Nézzük ezt az akadémiát mi is és azt hisszük hogy a kultuszminiszter, pedig a földművelési miniszter, dehogy, voltaképen a pénzügyminiszter kormányzata alatt áll.

Első sorban is tehát a bányász és erdő

Mind a kettőnek barna-fekete az arca a mi néger származásra vall; az erősen előre álló állkapocs és a duzzadt ajak szintén ezt a feltevést teszi valószínűbbé.

Amenhoteptól balra I. Széti II. és III Ramszesz múmiája van közszemlére kitéve. A történelem mind a három fáraót kiválóképen kiemeli és pedig I. Szétit mint jeles hadvezért és a művészetek bőkezű maecenasát, II. Ramszeszt, mint a „nagy“ fáraót, a kinek a nagyságát témérdek sok emlék mutatja még ma is, és III. Ramszeszt mint az utolsó nagy nemzeti uralkodót.

Mind a három fáraónak a múmiáján rokon vonások mutatkoznak: magas, szikár termet, hosszú, erősen ádámesutkás nyak, ovális arczél; kiálló arczesont, erős sasorr, nagy száj stb.

Legkevésbé szembetűnök ezek a vonások, I. Szétin, a miért is az ő arca a legkerekdedebb. II. Ramszesz múmiáján az erős sasorr, a sárgavörös haj, az aránytalanul hosszú nyak, III. Ramszeszen pedig a kampós sasorron kívül a csaknem a füléig erő nagy harsaszáj, a ferde szemrés és a magas (180 cm.) termet a legszembetűnöbbségek.

Általában a múmiák teste olyképen aszalódott össze, hogy tömör taplóhoz hasonlít legjobban. Az arcz, a kéz és a láb rendesen meztelen, de a törzsön rajta van a múmiát takaró, fehéres-sárga vászon lepedő.

A múzeum V-ik termében a piramisépítő Kefren fáraónak zöld dioritből faragott, életnagyságú szobra állított meg bennünket mesteri kivitelével.

T á r c z a.

Utazás Egyiptomba.

Irta: Vitális István.
XV.

A „munkások felügyelője“ álló faszobrával szemben van elhelyezve a terem másik oldalán az „író“ ülő, mészáló szobra. Az író kényelmesen elhelyezkedve ül, keresztbe tett lábán papirusz tekeres van kiterítve ezt tartja bal kezével, jobb-jában meg a hüvelyk és a mutató ujj között íron van s a míg gondolatait írónja alatt rendezni látszik, az írás közben elgémberedett ujjait ki egyenesítve pihenteti. Szürkevarcz szeme egyenesen ránk irányul úgy, hogy szinte félünk a közelébe menni, nehogy megzavarjuk elmélyedő gondolkodásában.

Néhány merevebb álló szobor mellett elhaladván, a múzeum harmadik termébe lépünk. Itt vannak a hatalmas fáraók múmiái üveg-szekrényekben közszemlére kitéve. Szent borzadály fut végig rajtunk s eszünkbe jut az ember tragédiájában Luczifernek Faraóhoz intézett szava:

— Ne félj csak szellemed vesz,
De tested megmarad mint múmia,
Kíváncsisága iskolás fiúknak,
Törz arczulattal, melyről elmosódott
Az írás, szolga volt-é vagy parancsolt.

Ime a hatalmas világhódítók, milliók rettegett urai üveg alá kerültek, folyó számmal a katalógusba iktatva múzeumi tárgygyá lettek, a melyeket a laikus saját élete mulandóságára gondolva hideg borzadálylyal hagy el, a szakember

akadmiát a kultuszminiszterium hatásköre alá kellene helyezni, mely ministeriumnak azután szükség esetén rendelkezésére állhatna egy bányászati és erdészeti szaktanács.

De az akadémiának bányászati és erdészeti szakosztálya között a teljes paritást is helyre kellene állítani, mi az által érthetnék el, ha — úgy mint az a tudományos egyetemeken van — egy-egy évre, egyszer a bányászati, máskor az erdészeti tanárok közül választanak igazgatót.

Bármint legyen is, nekünk nem képezheti feladatunkat azon módoknak felsorolása, melyek képesek volnának az erdőakadémiai tanári kar elégedetlenségét megszüntetni és ez által elérni azt, hogy az erdőakadémia innen való elhelyezésének törekvéséről lemondjanak, de igenis kötelességünkben áll a minket e tekintetben fenyegető veszélyre városunkat már most figyelmeztetni. Nem hihetjük ugyan, hogy annyi sok építkezés és annyi tömörked beruházás után a kormány jónak látná ez akadémiát innét elhelyezni, de mai napság semmi sem lehetetlen s különösen peches városunkkal szemben nem igen fognak ennek érdekei latba vettetni.

Isten őrizze meg tehát városunkat attól, hogy erdőakadémiánkat elveszítsük; mert akkor nagy gyászbetűkkel fölírhatjuk, nem terjeszkedhetésünk voltát amugyis oly szilárdan bizonyító két ódon városi kapunk homlokzatára, Dante poklának feliratát: „Lasciate ogni speranza, voi entrate!” (Hagyjatok fel minden reménnyel, ti, kik itt beléptek.)

A hetedik teremtől sem tudunk jó sok ideig megválni. Az ó-egyiptomi ötvös művészet igazán páratlanul szép műemlékei vannak itt közszemlére kitéve. Szemet kápráztató tündöklésben rendezvük itt el aranypárták, gyöngyfüzerek, aranyból készült nyakékek, broszok, csatok, kagylók, karpereczek, lábgyűrűk s temérdek apróság: skarabesok, istenkék, állatocskák stb. stb. vörös, zöld, kék emailal; — és mindez 30—40 évszázaddal ezelőtt készült.

Valóban el van ragadtatva a néző, mert hiszen ezeken a ragyogó ékszereken a természet-hűség, a formaérzék igazán remek módon egyesül a művészi kivitellel.

Az ó-egyiptomi műemlékeken kívül, a melyek tizenkét termet töltenek meg, a múzeum földszinti helyiségeiben vannak kiállítva a középkori és az ujkori Egyiptom műemlékei is; különösen a nehéz köemlékek: az isteneknek és a kiválóbb fáraóknak gránitból és mészkőből faragott óriási szobrai. Az emeleti helyiségekben kisebb és könnyebb műemlékek és temérdek múmia van kiállítva. Ugyanott vannak az egyiptomiak közéletére vonatkozó gyűjtemények: házi eszközeik, szerszámaik stb.

És még igen sok más műemlék, a melyeknek még az összefoglaló felsorolását is mellőznünk kell. Hiszen elvégre is olyan rövid idő alatt, mint a minő rendelkezésünkre állott, halvány képet kaphattunk csupán erről a páratlan gyűjteményről de a kép azután egyes részleteiben annál fényesebb megvilágításban maradt meg az emlékezetünkben.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Hüttl József bányaigazgató, ministeri tanácsos a múlt héten megkezdett hivatalos utjából tegnap városunkba visszaérkezett. — Farbak István orsz. gyűl. képviselőnk városunkba érkezett. — Dr. Lange Károly Stefful-tóra kinevezett kincstári orvos városunkba érkezett. — Vitális István lyc. tanár, munkatársunk szünidei utra ment. — Richter Géza szélaknai bányamérnök a petroleum forrásokhoz Erdélybe utazott. — Krausz Kálmán főkapitányunk a mai d. u. két órai vonattal érkezik városunkba. Örömmel üdvözljük őt mi is. — Dr. Tóth Imre bányakerületi főorvos, Budapesten és dunán túli utjából visszaérkezett.

— **Eljegyzések.** Remenyik Károly drenkovai bányamérnök jegyet váltott Hermann Melanie, kiasszonnyal, Hermann Emil akad. tudós tanárunk bájos leányával. — Reck Vilmos Budapestről eljegyezte Ertl Gizella kisasszonyt, Ertl Vilmos földbirtokos és népszerű polgártársunk kedves leányát.

— **Szepesi Scholtz Rezső ministeri tanácsos stb.** meghalt Innsbruckban, honnét tetemét Budapestre szállították és itt nagy részvét mellett lett eltemetve. A boldogult ki mint erdész kezdte meg pályáját, városunkban mint igazgatósági fogalmazó több éven át lakott. Innét ministeri fogalmazóvá majd titkárrá neveztetett ki. Később osztálytanácsosi ranggal beszücszabányai erdőigazgatóvá, innét pedig ministeri tanácsossá lett kinevezve. A múlt évben vonult nyugalomba és ez alkalomból kapta a magyar nemességet a „szepesi“ előnévvel; a jeles, tudományosan képzett szakférfi több rendjelen is birtokosa volt. A boldogult sógora volt Kachelmann Károly vihnyei gépgyárosnak, kinek nővérét szül. Kachelmann Emiliát birta nőül; özvegyén és négy férjénél lévő leányán kívül nagy és előkelő rokonság, közötté a Kachelmann, Melyusz, Tavi, Felix, Pachmayer stb. családok, valamint a szaktársak és számos jó barát és ismerős gyászolja a jeles férfit elhunytát.

— **A kontinens ez idő szerint tán leghe-
resebb orvosa Nothnagel holnapután szom-**

Selmezbánya történetéből.

Történelmi vázlat egy német nyelvű, múlt századbeli kézirat felhasználásával.)

(Folytatás.)

VII.

E közben folyt a harc Ausztria ellen nyugaton, váltakozva délen a török ellen. Harezi zajriadozott mindenfelé. A cseh táboríták is, valószínűleg Fridrik biztatására, betörték az országba s Libetbányát 1486-ban felpörkölték, lakosait elűzték, részint pedig a bányába menekülteket oda temették. E feldulatása után 40 éven át maradt pusztá a város.

Jól tudjuk, minő zavarok álltak be Mátyás király halálával. A sok trónkövetelő versengése közben a fegyelem lazult és sok ur megkísérelte hatalma növelését. Ez önkénykedési hajlam nyilvánul az akkori selmezi kamaragróf Scheider Péter azon eljárásában is, hogy 1487-ben ő választotta a város bíráját.

Igen természetes, hogy ez önkénykedés éppenséggel nem nyerte meg a selmezi polgárság tetszését, kik is, nem törődve a kamaragróf ur jelöltjével, vagyis inkább választottjával, új bíróválasztáshoz kezdtek. Hogy a polgárság és a kamaragróf közötti e nézeteltérés nem maradt surlódások nélkül, azt elgondolhatjuk.

Már e mozgalomban érvényesül a selmezi polgárság szoros és bátor ragaszkodása jogaihoz, kiváltságaihoz, mely ragaszkodás őrizte meg a legujabb időkig függetlenségüket.

Az említett viszálykodást Beatrix özvegy királyné szüntette meg 1488-ban, határozván, hogy ezentul is, mint eddig, a város maga válassza meg bíráját.

Ulászló trónra jutása újabb kedvezményben részesíté a várost. A király ugyan is 1496-ban

baton városunkban fog időzni, hová egy előkelő úrnő által hivatott meg.

— **A Turista kongresszus** augusztus 19-én lesz Budapesten. A városunkból részt venni akarók felkéretnek, hogy e szándékukat legkésőbb augusztus 8-ig Tirts Rezső Szitnya-osztályi alelnöknél bejelentsék, hogy a kedvezményes utjegyek idejekorán beszerezhetők legyenek. Az indulás és utazás közelebbi módozataira nézve még egy külön értekezlet fog egybehivatni augusztus első napjaira.

— **Elmeháborodott szökése és öngyilkossági kísérlete.** Kapecz Mátyás napszámoson már jó ideje észrevehetőek voltak az elmeháborodottság kétségtelen jelei. Így hát nemrégiben a selmezi városi kórházban megfigyelés alá vétetett. Mult hétfőről keddre menő éjjelen a kórház első emeletéről mintegy 7 méternyi magasságról leugrott és megszökött. Kedden azután 4 órakor hajnalban öngyilkossági szándékból a Klingertároi tóba vetette magát, de az ép ottlevő Bocsk István kincstári gépész által kimentetett. Kis vártatva az elmeháborodott Kapecz Mátyás másodszor is a tóba ugrott és másodszor is ki lett mentve, de már ekkor saját életének veszélyeztetésével Bocsk István által. A derék kincstári gépész e tette miatt megérdemelné a kitüntetést.

— **Tantiémek.** Ez idő szerint érkeztek meg s illetve lettek kiutalványozva kincstári bányatisztviselőink tantiémek, melyek a példás takarékoság és ernyedetlen munkamegfeszítés folytán elég csinos összeget fognak az illetőknek juttatni. Hej de a legtöbbjére rá is fér ám!

Rendőri hírek. — Öngyilkossági kísérlet. Jeszenszky Lajos 18 éves kohómunkás f. hó 16-án öngyilkossági szándékból egyesövű löfegyverrel magába lőtt, de nagy kárt magán nem okozott: mert nagyon valószínű, hogy a fegyver csak löporral volt töltve és papir vagy rongy fojtással leszoritva — Hirtelen halál. Helbich Mihály vasuti napszámos neje szül. Kmet Anna f. hó 18-án este fél 7 órakor a dohánygyár mellett hirtelen összerogyott és szörnyet halt. A helyszínén dicséretes gyorsasággal megjelent dr. Kapp lb. főorvos már csak a beállott halált konstatálhatta, és a hullát a leányvár alatti

nyílt parancsban megengedte, hogy a selmezi bányászok a bányamiveléshez szükséges fát bárhol dönthessék; e kiváltságot a selmeziek ez év Péter-Pál napján vörös pecsétetes levélben kapták. 1504-ben a bélabányai altárna nyitattott meg s a kornbergi tovább lett művelve.

Nem ütközhetünk meg azon, ha német kutforrásunk az 1512 évről azt jegyzi föl, hogy akkor a bányavárosokat és a zólyomi várat II. Lajos király Mária királynénak adta át; tudjuk, hogy akkor még Ulászló volt a király, de Lajos már meg volt koronázva, s az akkori zavargós események közepetté, mondhatnók, kiki azt tekintette királynak, a kit épen akart.

Ez időtájt, 1519-ben a bányák annyira hanyatlottak, hogy Kormöczbányáról a bányamunkások, mint mult századbeli kéziratunk szösz szerint mondja, megszöktek.

Körülbelül e korszakba esik az új, vagy Leányvár építése. Az építés évét megállapítani biztossággal nem lehet, építőjét illetőleg is két vélemény van, melyek közül a később elmondandónak adunk hitelt, mint olyannak, mely e vár, vagyis inkább ez őrtorony emelését a körülmények okozta szükségnek tulajdonítja. De nem mellőzhetjük felemlíteni az első véleményt is, mely daczára regényességének, vagy is inkább épen mondaszerű voltánál fogva még most is igen el van terjedve a nép között.

Richter, a régi selmezi történetíró szerint, kit Bell szösz szerint idéz, Röselin Borbála, gazdag hölgy építtette volna a leányvárat. A monda különben a következő:

A mostani Rózsautczában, mely ferdítés által tőle vette jelenlegi nevét, lakott 1520 táján egy Röselin Borbála nevű igen gazdag leány, kit szerfölött bosszantott az, hogy a hold fénye épen

halottas kamrába szállíttatta. — **Baleset.** Laczkó János Bodrusbányai bányamunkás e hó 17-én, a Jalsova nevű erdőben ugylátszik orrvadászni akart. Menet közben fegyvere valamiképen elsült és ő a karján súlyosan megsebesült. A bányakórházba szállíttatott.

Különfélék.

— **A városi levéltár** hová helyezése még mindig kérdést képez. Pedig igen egyszerűen és gyorsan lehetne azt megoldani, ha Sztancsaj Miklós főjegyzőnk ez iránti indítványa s illetve terve elfogadhatnák, mely terv keresztülvitele egyszerűsége végeztetve azon mindinkább törhetetlennek érzett állapoton, hogy a fő és aljegyző egy szobában hivataloskodnak, miután mindketten bagatell bírák is, egymást a megidézett felekkel folytatott tárgyalások által, a csendességet igénylő munkánál zavarják. Ezen terv szerint az erdőmesteri hivatalt le kellene helyezni az első emeleti mostani levéltári helyiségbe; az így megürülő erdőmesteri hivatal mostani helyiségébe jönne az iktató és irattári hivatal; az aljegyző kapná a mostani iktatói és irattári hivatalos szobát a főjegyző pedig egyedül maradna mostani szobájában. A városi irattár végül a Rosenfeld József bérlő által használt mostani holthelyiségben volna elhelyezendő, mely helyiséget csekély költséggel lehetne a célnak megfelelően átalakítani. A kérdés iránt főispánunk is érdeklődött s mint hallottuk, szokott előzékenységgel kijelentette, hogy ő szükség esetén a főispáni lakást is örömet átengedi hivatalos helyiségekre. Elég az hozzá, hogy már egyszer itt az ideje, hogy e mostoha körülményekben szinylődő városi levéltárral csináljanak rendet.

— **A vihnyi hangverseny**, mely f. hó 8-án a vihnyi rom. kath. kápolna javára tartott meg, fényesen sikerült úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetből. A vihnyi és selmeczi műkedvelők kitétek magukért, mindnyájan pompásan oldva meg feladatukat. Csak sajnos, hogy Krausz Lujza k. a. távolmaradása miatt a műsor 5-ik pontja (Lucia de lammermore) elmaradt és helyébe Polgár Béla ez idő szerint Vihnyén időző jellem-

a szobájába vetette a szemközti dombon levő akasztófa árnyékát. A leány nem nyugodott addig, míg a város meg nem engedte neki, hogy ott az akasztófa helyén várat építsen, mely, a kötött szerződés szerint, Röselin Borbála halálával, a város birtokába volt jutandó. Az akasztófát el is távolították s áthelyezték azon dombra, mely amostani turistaút baloldalán az Andrásakna fölé emelkedik.

A vár épült, s a gazdag leányzó beleköltözött s pazar életmódjának csakhamar hire járt. Folytonos dobzódás zajától visszhangzottak a termek. Midőn egy izben a leány vidám társasággal a Garamon csolnakáznék, egy jóslatra vonatkoztatva, elbizakodott pajzánsággal lehuzza értékes gyűrűjét ujjáról, s a Garamba vetve mondja: „Akkor leszek én szegény, ha e gyűrű visszakerül hozzám!” S a gyűrű visszakerült. Egy lakoma alkalmával a szakács gyönyörű halat hozott be tálon, s e hal szájában a Garamba vetett gyűrű csillogott.

E percztől csapás-csapásra érte a tékozló leányt. Elszegényedett; mindenki elhagyta; betegnyomorék lett; halála közeledtét érezve, magavánszorgott el meghúzni maga-magának a lélekharangot; ott ki is adta lelkét; irgalmas emberek durva deszkából összeróttak számára koporsót, s vitték a temető felé. Hirtelen szélvész támadt; villámlott, dörgött az ég, s mindenünnen kutyák rontottak elő. A megrémült emberek elejtették a koporsót s futásnak eredtek. A koporsó kinyílt, a tetem kiesett belőle s a kutyák vonitva rárontottak s eltüntek a holttessel együtt. Így a népmonda, melyet Zichy a „Leányvári boszorkány” című művében, változtatással, megörökített.

(Folytatás következik.)

színész előadása szorítottatott be. A hangverseny táncz követte, mely kitűnő kedvvel éjfél utáni 1 óráig tartott, Balogh László zenekarának jeles közreműködése mellett.

— **Anna-bál lesz Vihnyén** e hó 26-án vasárnap mely igen sikerülnek ígérkezik és melyen Balogh Laczi jól szervezett zenekara fogja a talp alá valót játszani. Városunkból is készül mint halljuk egy nagyobb társaság.

— **Lövészet.** A folyó hó 19-én tartott lövészen az egyleti pénztár adta a díjakat, melyek elsejét Bence Gergely, másodikát Seidel Ágoston, harmadikát Fiedler Gyula és negyedikét Belházy Gyula nyerte el. E lövészen 723 lövéssel 743 köregység találtatott, melyek közül Belházy Gyula 5, Bence Gergely 1. Havas A. 1. Krausz Géza 3. Ochtendung Ignác 2. és Seidel Ágost 4 négyest lőtt. Augusztus 2-án és 3-án millenniumi diszlövészet lesz, egyszersmind 2-án, vasárnap, disztekézes, mely ünnepekre már eleve is felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

— **A vasuti vonatok szaporítása** Garam-Berzence és Selmecz között élénk eszmecsere adott alkalmat Krausz V. G. bizottsági tag kezdeményezéséből a mult heti törv. hat. bizottság közgyűlésén. Ez ügyben mi már kétszer szólaltunk fel, még pedig jóval ez előtt, sőt közöltük azt is, hogy legalább a millenniumi kiállítás tartamára lesz egy harmadik személyszállító vonatunk. Amde sajnosan kellett meggyőződ-nünk arról, hogy még ezen kívánalom teljesítését sem sikerült elérni. Farbak István országgyűlési képviselőnk mint azt a közgyűlésen erősen hangsúlyozta, minden lehetőséget kihasználva, hogy egy harmadik személyvonat közlekedését Garam-Berzence és Selmecz között keresztül vigye, de mint monda, ezt azon okból, mert személyszaporítással és így nagy költséggel járna, illetékes helyen egyelőre keresztül nem vihette. Hüttl József példakkal illusztrálta e harmadik vonat nem közlekedése folytán fennálló levélközlekedési mizeriánkat. Például d. u. 3 órakor feladunk itt egy levelet Budapestre, az az illetőnek Budapestben csak harmadnap délelőtt kézbesítettik. Tehát már postai szempontból is felette kívánatos volna, ha a harmadik vonat is közlekedne, mit annál is inkább eszközölhelnének, mert egy rendkívüli teher vonat amugy is közlekedik igen gyakran a korán reggel Garam-Berzenczéről elinduló és 1 órakor délben Budapestre érkező személy vonathoz. A közgyűlés utasította különben a tanácsot, hogy ez iránt újabb sürgős lépéseket tegyen. Várjuk az eredményt!

— „Derül — Borul” cím alatt adja ki körülbelül egy hó mulva verses könyvét Láng József selmeczi gymn. tanár. A szép, hangulatos versek között sok jelent már meg szétszórtan a lapokban és így a mi lapunkban is közöltünk volt egyet. Jövő számunkban hozunk majd a könyvből mutatványt. A könyv körülbelül 12 ivnyi terjedelemmel jelenik meg. Ár: 1 frt 50 kr. Előfizetéseket elfogad: a szerző.

Az orr.

Nehogy tisztelt olvasóim közül egyetlen egy is akadjon olyan, aki azt higgye, hogy mostan az orról, mint az emberi test egy igen lényeges és kimagasló szervéről orvosi szempontból kívánok írni, sietek is előre megnyugtani azon kijelentéssel, hogy most az orrt egészen másképpen fogom fel, mint rendes körülmények között s egészen más tulajdonságairól óhajtom ezt a nevezetes testrészt megismertetni.

Tisztelet az orroknak, mert nekik igen sokat köszönhetünk; első sorban azt, hogy megvannak; mert képzeljük el magunkat csak orr nélkül... volna-e egy is közöttünk, ki ráösmérne önmagára? Az orr tehát önmagunk megismerésére feltétlenül jobban mondvá feltéve szükséges, — de mennyivel inkább szükséges az orr arra, hogy mások megismerjenek bennünket!

Vannak az embernek ugyan egyéb testrészei és tulajdonságai is, a melyekről őket felismernünk és megismernünk sikerül, de ezek közül egy sem oly könnyen kézzelfogható, mint éppen ez a kis Chimborasso, a melyet még nem mászott meg turista, de ne is jusson eszébe ezt megkísérteni, mert oly érzékeny és meredek talajra találna, a melyről bizonyára előbb tértenék le jótékony önvédelemre kész kezek, mintsem neki ideje volna arra, hogy tulmeredeksége miatt magától zuhanjon le a mélységbe.

Mindenki ismeri azt a valóban nagy igazságot, hogy „az ember orra után megy”. Mily jó tehát, hogy orrunk van és mily szerencse, hogy mehetünk is utána. Valóban nem tudok elképzelni nagyobb csapást mint azt, hogy valakinek orra nincs; mert az ilyen ember az előbbi közmondásból kifolyólag vagy hátra kénytelen menni mint a rák — előre az orra után, mi neki nincs, nem mehetvén — vagy egyáltalán nem képes helyét változtatni s így örökre meg van fosztva a helyváltoztatással járó kellemes érzésektől s talán ilyen orruktól megfosztott emberekre gondolnak koszos költőink is akkor, midőn oly nagy előszeregettel használják költeményeikben ezt a kifejezést, hogy ennek vagy annak a halandónak „gyökeret vert a lába”. — Versköltő nem vagyok s így megengedem, hogy ezen lehetőségi magyarázatom tévedésen alapul; különben is erről nem szólok, mert tárgyamnál akarok maradni, helyesebben a tárgynál akarom az orromat tartani.

(Folytatás következik.)

Hirdetések.

Az óvár mellett fekvő, két szobából álló ház istállóval, pajtával, nagy udvarral és nagy kerttel, melyben 100 db. nemes gyümölcsfa van (minden a legjobb karban) jutányos áron eladó. Bővebbet nyujt **Hell Jakab** tulajdonos.

ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Selmeczbánán, a magasház épületében a tűzoltó laktanya fölött**

ÚJ ÜZLETET

nyitottam, melyben dús raktáron tartok **vászon, kanavász, damaszt, grádl, damaszt-asztalkészletek, törülközők, chiffon, ramburgi és hollandi vászon, ternó-ruhaszövetek, voile, atlasz, szatin, férfi-öltönyök és gypjúkeimek, ágy- és asztalgarnitúrák, függönyök, és különösen nagy választékú női confection-árukat a legjutányosabb áron.** Kívánatra árusítok heti vagy havi részletek lefizetése mellett is.

A midőn ezen új üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlanám, egyuttal biztosíthatom, hogy szolid, kulans üzleti eljárás által főtörekvésem leend teljes megelégedését kiérdemelhetni.

Maradok
Selmeczbánán, július havában
kitűnő tisztelettel

Lövy Adolf kereskedő.

A millennáris
év alkalmából
a n. é. közönség
becses
figyelmébe

A
SELMECZBÁNYAI HETILAP
SELMECZ- ÉS VIDÉKI
MILLENNIUM-KALAUZA.

Ajánlatnak
az alanti
czég-
tulajdonosok
üzletei:

Ács J.
A Hungaria szálló bérloje. Gyönyörűen berendezett szálloda 20 vendégoszobával; étterem és kávéház a legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendezve. Kétféle étel, jó természetes borok vinyei aczél- és kőbányai Dreher féle sör. Figyelmes kiszolgálás. Zóna villasreggelik 6 és 8 krét.

Backer Alajos
fényképezési műterme és ásvány árudája saját házában.

Bart Antal
hentes üzlete a takarékpénztár tulajdonát képező u. n. Fleming-féle házban. Kapható mindig frissen tisztán készült hentesáru, zsír, szalonna, tepertő, virsli, sertéshús stb. stb. a legkifőbb minőségben és jutányos árak mellett.

Baumert Gyula
a Deák-Ferenc utcában. Baumert-féle házban lévő fűszerkereskedése.

Bock János
vendéglője Szklenőn. Kétféle étel, természetes jó borok, palaczk- és fris hordósör, előzékeny kiszolgálás. Jutányos árak. A Szklenő fürdőbe kirándulónak különösen ajánljuk a vendéglőt.

Bogya János
a Szt-Háromság téren lévő étterme, melyben kintő étel, természetes jó borok, valamint kőbányai- és vinyei aczél-sör szolgáltatnak fel. A helyiség szép és tágas és a kiszolgálás kifogástalan. A városi előkelő közönség gyűlhelye.

Bukovics István
a Murgács-féle házban lévő vendéglője és mészáros üzlete, hol természetes jó bor és kintő minőségű hús kapható.

Csiba István
vasáru-kereskedése. Különösen agyag-kályha, varrógép, érc-koporsó stb. raktára. Alapított 1840-ben.

Csernák György
cipészüzlete a Rózsa-utcában vezető lépcsők melletti saját bolti helyiségében 223/III. Mindennemű gyermek-, férfi- és női cipők mérték után divatos és tartós kivitelben, jutányos árakon készíttetnek. Javítások is elfogadhatnak.

Cserny József
a régi városház épületében lévő szabóüzlete, a legdivatosabb kelmékkel dúsan felszerelt szövetraktár. Mindennemű férfi, gyermek, dísz- és egyenruhák gyorsan jutányosan és a legszebb kivitelben készíttetnek.

Daubner János
a központi aczél-sör forráshoz ezimzett vendéglője az apáczaárda melletti Ertl-féle házban. Mindig frissen csapolt vinyei, kőbányai sör, természetes jó bor, izletes étel, előzékeny kiszolgálás.

Fizely Károly
mülakatos üzlete saját házában. Alapított 1842-ben Fizely Mátyás által. Az üzlet 1873-ban ment át a jelenlegi tulajdonos birtokába. — Ajánlja ezenfelül a kertjében lévő télen-nyáron igénybe vehető meleg kádfürdőt, valamint a nyári idényre szabad uszodáját.

Friebert Ferencz
a főtéren lévő szabóüzlete nagy, a legfinomabb és legdivatosabb kelmékkel felszerelt raktárral. Ezen üzletben diszmagyar ruhák, férfi- és gyermeköltönyök, katonai és más egyenruhák finom, izletes kivitelben és legújabb fazonban gyorsan és jutányos árakon készíttetnek.

Gasparik János
a takarékpénztár épületében lévő cipész-üzlete, melyben női, férfi és gyermekek cipők raktáron tartva dús választékban készen kaphatók.

Greguss Antal
sütőháza és a főtéren lévő bolti helyisége, melyben különféle sütemények, finom mandolák kétszersültök stb. kaphatók.

Gyurkovics András
a főtéren lévő vendéglője, hol izletes étel, természetes, finom, ó és új borok, mindig frissen csapolt sör, spiritus, különféle szeszes italok, rozspálka, cognac, rum, szilvórium, borovicska stb. kaphatók.

Gyerék testvérek
az Akademia utcában, Schosztal-féle házban lévő szabó és cipész-üzletük. A t. vevő közönség a legpromtabb módon lesz itt el látva kész és mérték után készült szabó és cipész árukkal.

Joerges A. özv. és fia
Könyvkereskedése: ajánlkozik minden néven nevezhető könyv gyors beszerzésére bolti áron. — **Irószerkereskedése:** el van látva jó minőségű írószerezrel és papírral olcsó árak mellett. — **Könyvnyomdája:** minden a szakba vágó munkát gyorsan, pontosan és csinnal készít olcsó áron. Ujabbán budapesti accidenz-szedő alkalmazásban. — **Alkalmi ajándék:** Selmecei album 24 fénynyomat cartonon dobozban; ára 1 frt 60 kr. Alapított 1857-ben.

Jahn Vilmos
szőlőüzlete a főtéren lévő saját házában. Dús választékban felszerelt szövetraktár. Férfi, gyermek és egyenruhák, valamint diszmagyar öltönyök gyorsan és a legszebb kivitelben készíttetnek.

Kachelmann-féle
kintő minőségű vinyei aczél-sör. Minden vendéglőben kapható.

Kachelmann Gáspár
a Szent-Háromságtéren saját házában lévő épület és butor-asztalos műhelye. Nagy, dús választékú butorraktára.

Krause József
templomberendezési műterme. Alapított 1890-ben. Templomberendezési munkák és templom s más festések kivitele vagy felújítása minden stlynemben a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiállításig. Szentek szobrai fából a legfinomabban festve és aranyozva.

Langauer József
a terasszon lévő nagy cipő-áruház, dús választékban felszerelve mindennemű női, férfi és gyermek kész cipő-árukkal. Mérték után a legújabb divatu cipők gyorsan, jutányosan és tartós kivitelben készíttetnek.

Liptay László
a terasszon lévő nagy üveg áruház rendkívüli, dús választékban felszerelve. Mindennemű üveg, porcellán, majolika, china-csüst, nippes stb. árui valóban érdemesek a megtekintésre.

Markus M.
czukraszata, alapított 1830 évben

Marschalkó Gyula
a terasszon lévő fűszerkereskedése és nagy bőr-, norinbergi stb. áruház. Alapított 1860-ban.

Matz Ferencz
a főtéren lévő, legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendezett fodrasz-terme.

Gentendung Ignác
a főtéren lévő boltja, melyben ásványdarabok és ásványból készült különféle emléktárgyak stb stb állanak a t. közönség rendelkezésére.

Osztaló Gusztáv
Szt-Háromságtéren saját házában lévő sütőháza. Alapított 1807 évben (alapító: Osztaló Samu).

Pleva József-féle
cipész-üzlet a főtéren. Dús választékban felszerelt kész cipő-raktár. Női-, férfi- és gyermek-cipők mérték szerint gyorsan, jutányosan, a legdivatosabb szabásban, tartós kivitelben készíttetnek.

Róth Bédog
a Mihalik-féle házban lévő vendéglője. Különösen ajánlja kintő konyháját, természetes, finom borait, mindig frissen csapolt sörét, kellemes, nyári kerti helyiségét, melyben egy tekepálya is áll a t. vendégek rendelkezésére. Előzékeny kiszolgálás.

Suhaj Péter
a Rózsa-utcában vezető lépcsők melletti üzleti házban lévő szabó-üzlet, dús választékú, szövetraktára. Készít gyorsan pontosan

és tartósan a legdivatosabb fazon szerint mindenféle öltönyöket u. n. egyenruhákat is.

Steiner Ignác
Hodruson lévő fűszerkereskedése, melyben spiritus, különféle szeszes italok (rozspálka, cognac, rum, szilvórium, borovicska stb.) a legjobb minőségben méretnek ki.

Özv. Tili Dénesné
a Szőlő szállóval szemben lévő vendéglője, melyben kintő, jó minőségű fehér és veres borok méretnek s napenként frissen csapolt sör kapható.

Tuschl Gusztáv
az alsó gyöngyár mögötti czukrasz üzlete. Kintő sütemények, kávéházi italok, nyáron mindennap frissen készült fagyalt, különféle czukor emléktárgyak stb. kaphatók. A t. vendégek részére több napi és heti lap áll rendelkezésre.

Trgna Antal
a terasszon lévő hentes üzlete, melyben tiszta, izletes hentes-készítmények, kintő minőségű zsír, szalonna, tepertő, sódar, mindig friss sertéshús, jó virsli stb. kapható.

Özv. Vinyóvszky Danielemé
sütőüzlete az Ocsóvszky-utcában lévő Chauer-féle házban (alapított 1864 évben) Kapható mindennap kétszer friss, kintő sütemény, kétféle kenyér stb.

Weisz Jakab
Hodruson lévő vendéglői kerti helyisége teke pályával, közel a fenyveshez. Különösen ajánlatik kirándulók figyelmébe.

Weisz Ignác
a Deák-utcában, saját házában lévő fűszer, bőr, norinbergi liszt, stb kereskedése és áruház. Ugyanitt bármely percében csinos bérkocsik kaphatók.

Velicz György
a Deák Ferenc utcában, saját házában lévő mézeskalácsos üzlete.

Özv. Vnyeskó Ferenczné
a „Kék Szőlőhöz ezimzett” nagy szállóház. Száraz, szépen butorozott szobák, olcsó árak, előzékeny kiszolgálás, az étteremben kintő étel és italok.

Valódi természetes jó bor!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy miután előreláthatólag az idén bő bortermés lesz, mostantól kérdődőleg, borkészletemet következőleg árusítom:

1893 és 1894. évi pozsonymegyei **bazini fehér asztali bor**, literje 40 és 50 kr. Ugyanottani termésű **valódi risling**, literje 80 kr.

Bars megyei kiskoszmályi fehér asztali bor (mult évi termés) literje 36 kr. **Bars megyei csejki fehér asztali bor** (mult évi termés) literje 30 kr.

Ezenfelül még jogelődömtől, **Gerzso Jánostól átvett finom, veres óbor**, literje 80 kr, **szegszárdi veres bor**, literje 40 kr.

Selmecezbányán, julius havában.

Kiváló tisztelettel

Gyurkovics András vendéglős.

Tisztelettel alulírott értesíteni bátorodom a n. é. közönséget, hogy Budapesten VII. ker. Aréna út, 58. sz. a szemben a városligettel s így a kiállítás közvetlen közelében, vendéglőt nyitottam, melyben kintő magyar konyhát, prima minőségű Dreher-féle sört és tiszta, hamisítatlan, természetes borokat tartok, s illetve t. vendégeimnek kiszolgálók. Jutányos árak és előzékeny kiszolgálás biztosíthatnak. Kérve a n. é. közönség tömeges látogatását, maradok mély tisztelettel Budapest, 1896. május havában.

Szilaveczky Flór, vendéglős